

Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren

Code: HTSL-TRTPECOL-WLZVL-01b21 Versie: 02

Ingangsdatum: 20-04-2026

Bijlage 21 - Interpretatie NVWA van de Europese richtsnoeren voor het bepalen van de geschiktheid voor vervoer van varkens (hierna Europese richtsnoeren)

1. Voorwaarden voor het vervoer zoals beschreven in de Europese richtsnoeren

Geschikt voor vervoer onder voorwaarden:

- Het varken dient te worden geïsoleerd;
- Het varken is gelabeld met een gekleurd merkteken;
- Het IVK – formulier dient te worden ingevuld;
- Het vervoer mag geen onnodige pijn of onnodig leed berokkenen;
- Varkens worden zodanig geladen dat er zorgvuldig is nagedacht over dierenwelzijn en er wordt optimaal gebruik van de wagen om dit te faciliteren.

2. Uitleg interpretatie voorwaarden voor het vervoer door de NVWA

- Deze uitleg is van toepassing voor alle transporten van varkens naar een al dan niet in Nederland gelegen bestemming. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen lange of korte transporten of tussen nationaal en internationaal transport. Ook kan er gebruik gemaakt worden van een verzamelcentrum of een controlepost tijdens het vervoer.
- De voorwaarden voor het vervoer zijn van toepassing voor de volgende afwijkingen, die verder uitgewerkt zijn in de Europese richtsnoeren: hernia's (pagina 26), staartbijten (pagina 28) en zwellingen (pagina 31). Daarnaast worden de factsheets opgesteld door EURCAW pigs gebruikt bij de volgende afwijkingen: oorlaesies ([Indicator factsheet – Ear lesions](#)) en schouderzweren (of heupzweren) ([Indicator factsheet – Shoulder sores](#)). In die situaties dat in de Europese richtsnoeren of in de factsheets van EURCAW pigs (schouderzweren score 1 en oorlaesies score 1) wordt aangegeven dat de dieren geschikt zijn voor vervoer onder voorwaarden moet aan de hierna genoemde voorwaarden voldaan worden:
 1. Het vervoer mag de varkens geen letsel of onnodig lijden berokkenen.
 2. Licht gewonde of zieke dieren mogen vervoerd worden, wanneer het vervoer geen extra lijden veroorzaakt.
 3. De varkens (geschikt voor vervoer onder voorwaarden) worden op de varkenshouderij of op het verzamelcentrum of de controlepost als groep geïsoleerd van de dieren die volgens de Europese richtsnoeren of de factsheets van EURCAW pigs zonder extra voorwaarden vervoerd kunnen worden.
 4. De varkens (geschikt voor vervoer onder voorwaarden) worden zichtbaar gemerkt met bijvoorbeeld een merkstift.
 5. De varkens (geschikt voor vervoer onder voorwaarden) worden vermeld op het formulier in de bijlage van het sectorprotocol transportwaardigheid (zie bijlage). Daarnaast mag ook het vervoersdocument of het VKI-formulier gebruikt worden, mits alle informatie op de bijlage bij het sectorprotocol daarop vermeld wordt. Het formulier begeleidt het gehele transport en wordt desgevraagd getoond aan de NVWA. De transporteur dient er zelf voor te zorgen dat een kopie van dit formulier op de plaats van bestemming achtergelaten wordt of dat deze desgevraagd aangeleverd kan worden, wanneer de NVWA hierom verzoekt.
 6. Varkens worden zodanig geladen dat er zorgvuldig is nagedacht over dierenwelzijn en er wordt optimaal gebruik van de wagen om dit te faciliteren. Dit is niet per se het laatste compartiment op het vervoermiddel.
Een vervoerseenheden (voorwagen, achterwagen of oplegger) mag op 2 varkenshouderijen in Nederland slachtvarkens laden en op 3 varkenshouderijen in Nederland zeugen/beren ouder dan 7 maanden of slachtbiggen (speenbiggen).

7. De varkens (geschikt voor vervoer onder voorwaarden) mogen samen in een compartiment op een vervoermiddel vervoerd. Het is niet toegestaan dit compartiment aan te vullen met dieren die geschikt zijn voor vervoer zonder dat daar extra voorwaarden voor van toepassing zijn.
8. De vereiste minimumgrondoppervlakte voor de varkens die onder voorwaarden vervoerd moeten worden, wordt met 20% vergroot; dus 235 kg/1,2 m² voor een varken van ongeveer 100 kg. Dit geldt alleen voor het compartiment van het vervoermiddel waarin varkens onder voorwaarden vervoerd worden. Praktisch komt dit neer op het volgende: onder normale omstandigheden mogen op een vloer van 33 m² ca. 65 varkens van 120 kg geladen worden. Wanneer deze vloer 5 compartimenten heeft zijn dit ca. 13 varkens per compartiment (beladingsnorm 235 kg/m²). Bij vergroting van het grondoppervlak met 20% wordt dit ca. 11 varkens per compartiment (10,8 varkens). In formulevorm: (235 kg / geschat gewicht varken) x (beschikbaar vloeroppervlak / 1,2 m²) = aantal te laden varkens.

Toelichting

Het als groep isoleren brengt een aantal nadelen met zich mee. Deze dieren zijn niet altijd afkomstig uit hetzelfde hok waardoor gevechten zouden kunnen ontstaan. In de dagelijkse praktijk worden op een vervoermiddel al regelmatig varkens afkomstig uit verschillende hokken in de compartimenten gemengd. Daarnaast is op een verzamelcentrum of bij klepkeuring niet te controleren door de NVWA of de aangeboden varkens wel of niet afkomstig zijn uit hetzelfde hok. Het is dus lastig dit als eis te stellen, wanneer je dit niet kunt controleren. De eis is dan niet handhaafbaar. De Europese transportverordening schrijft daarnaast ook voor dat dieren die elkaar vijandig gezind zijn gescheiden behandeld en vervoerd worden. De verordening voorziet er in de regelgeving dus al in dat alleen dieren samen vervoerd worden, wanneer deze elkaar niet vijandig gezind zijn. De vervoerder moet daar zorg voor dragen.

Het vergroten van de vereiste minimum grondoppervlakte wordt vereist om toch te voorzien in extra maatregelen ten behoeve van het dierenwelzijn. De Transportverordening bevat daar ook een voorschrift voor: *ras, grootte en fysieke conditie van de varkens kunnen een vergroting van deze vereiste minimumgrondoppervlakte noodzakelijk maken*. Het is logisch om deze vergroting van de beschikbare grondoppervlakte alleen toe te passen voor het compartiment of de compartimenten waarin varkens met aanvullende voorwaarden vervoerd worden.